

Potilastietovarannon tilannekatsaus

Tuoteomistaja Joonas Peltonen
18.9.2024

Kan
+
ta

Esityksen sisältö

- Potilastietovarannon ympäristöt ja versiot
- Potilastietovarannon ajankohtaisia asioita
- Potilastietovarannon kehityksen kuulumisia

Potilastietovarannon ympäristöt ja versiot

Seuraava tuotantoversio (tk2409.1), 4.10.2024

- Uusia ominaisuuksia (käyttöön otettavissa yhteistestauksen jälkeen)
 - Tuki uuden, hoidon tarpeen arvio -asiakirjan tallennukselle ja haulle
 - Tuki uudelle sähköisille todistuksille: Terveystieteiden tutkimuskeskuksen selvitys/todistus ja Lääkärin ilmoitus ajoterveydentilan muutoksesta poliisille (F203)
- Muita muutoksia
 - Koronarokotuksen voi jatkossa antaa myös ilman rokotuksen järjestysnumeroa.
 - Koronarokotustodistus tukee myös Comirnaty JN1 -rokotevalmistetta.
 - Määrittelykokoelma 2023.1: laboratoriotietojen mikrobimäärän voi jatkossa antaa myös yhtenä arvona ilman arvoväliä (jos viitearvo ilmaistaan muodossa alle ala- tai ylärajan).
 - Lääkärinlausunto B: lievennetty PPA-palvelupyynnön ehdollisesti pakollisia tarkastuksia.
 - Korjattu kieltoyhteenvetämis- ja päiväysten esitystapaa ja ruotsinnoksia.
 - Vanhojen potilastietojen korjauksessa esiintynyt virhe on korjattu.
 - Korjattu todistusten välitystä Kelaan ostopalvelutilanteissa.
 - Tietojen tarkastusten muutoksia (seuraava kalvo).

Tarkastusten yhdenmukaistuksia tk2409.1

- Hakujen ja tallennuksen yhteydessä tehtävien sanomien ja asiakirjojen tarkastuksia on yhdenmukaistettu, tarkastukset noudattavat Potilastietovarannon määrittelyjä.
- Tarkastukset ovat olleet käytössä asiakastestiympäristössä 13.6.2024 lähtien.
- Nämä tarkastukset ovat käytössä uusissa palvelupyynnöissä, tahdonilmaisujen, ostopalvelun valtuutusten ja luovutusilmoitusten käsittelyssä.
 - Sanoman tiedoista tarkastetaan, että interaktiolla tallennus versio on 1 ja interaktiolla korvaus versio on > 1
 - Sanomalta ja asiakirjalta tarkastetaan seuraavien tietojen vastaavuus
 - tallennettavan asiakirjan versio
 - tallennettavan asiakirjan Id
 - tallennettavan asiakirjan setId
 - korvattavan asiakirjan Id
 - korvattavan asiakirjan setId
 - korvattavan asiakirjan versio

Asiakastestiympäristön versio

- Asiakastestiympäristössä on testattavissa seuraava, 4.10. asennettava tuotantoversio.

Tuotannonkuvaympäristö

- Tietojärjestelmätoimittajat ja terveydenhuollon organisaatiot voivat käyttää tuotannonkuvaympäristöä testatakseen potilastietojärjestelmiinsä tekemiään muutoksia samanlaisessa ympäristössä, joka on muutosten käyttöönottohetkellä tuotannossa.
- Tuotannonkuvaympäristössä on siis käytössä sama versio kuin tuotannossa.
 - Seuraava päivitys suunnitteilla 10.10.2024
 - AT TK -ympäristö on siis poissa käytöstä koko päivän 10.10.2024.
- Muistutus Kanta-ongelmien testausmahdollisuuksista: Potilastietovarannon ja Reseptin tuotannonkuvaympäristöt ovat pois käytöstä joka kuukauden ensimmäinen maanantai kello 12–15 virhetilanteiden testausta varten.
- Tietoa Potilastietovarannon testiympäristöistä: [Testiympäristöt - Järjestelmäkehittäjät - Kanta.fi](https://kanta.fi/testiymparistot)

Potilastietovarannon ajankohtaisia asioita

Potilastietovarannon määrittelyjen päivityksiä 1/2

- Viimeisimmät määrittelyjen päivitykset. Viimeisimmät päivitykset ([omalla sivullaan](#)).
- **Syyskuu 2024**
 - 4.9.2024 on päivitetty dokumentteihin [Potilastietovarannon Medical Records](#) (versio 3.04) ja [Rajapintakäyttötapaukset potilastiedon arkiston ja liittyvän järjestelmän välillä](#) (versio 2.3) mm. toimintansa päättäneen rekisterinpitäjän vanhojen tietojen haku ja arkistointi. Edellä mainitut päivitykset lisätty dokumenttiin [Määrittelykokoelmat ja voimassa olevat muut määrittelyt](#).
- **Elokuu 2024**
 - 30.8.2024 on julkaistu esimerkkiasiakirjojen paketin [Potilastiedon arkiston esimerkkiasiakirjat ja -sanomat](#) uusi versio, joka sisältää mm. päivitettyt esimerkit lääkärintodistuksesta A (SV6).
 - 21.8.2024 on julkaistu uudet, ilman RC-statusta olevat versiot dokumenteista [Potilastietovarannon Kertomus ja lomakkeet](#), [Kuvantamisen CDA R2 merkinnät](#), [Laboratorion CDA R2 merkinnät](#) ja [Terveys- ja hoitosuunnitelman CDA R2 potilaskertomusrakenne](#). Edellä mainitut muutokset lisätty dokumenttiin [Määrittelykokoelmat ja voimassa olevat muut määrittelyt](#).

Potilastietovarannon määrittelyjen päivityksiä 2/2

■ Kesäkuu 2024

- 26.6.2024 on julkaistu uusi CDA R2 dokumentti [Hoidon tarpeen arviointi](#) ja siihen liittyvä esimerkkiasiakirja paketissa [Potilastietovarannon esimerkkiasiakirjat ja -sanomat](#), jossa myös mm. uudet lomake-esimerkit Terveystietojen selvitys tai todistus ja Lääkärin ilmoitus ajoterveystietojen muutoksesta poliisille.
- 11.6.2024 on julkaistu dokumentit [Rajapintakäyttötapaukset potilastiedon arkiston ja liittyvän järjestelmän välillä](#) v.2.3 RC1 ja [Potilastietovarannon Medical Records](#), versio 3.04, jotka sisältävät mm. toimintansa päättäneen rekisterinpitäjän tietojen haun ja arkistoinnin.

■ Toukokuu 2024

- 27.5.2024 on julkaistu ajantasaistettu versio dokumentista [Potilastiedon arkiston määrittelykokoelmat ja voimassa olevat muut määrittelyt](#)
- 22.5.2024 on julkaistu [Potilastiedon arkiston toiminnalliset vaatimukset sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmille](#) versio 2.1.
 - Uudet osiot Luku 4 Potilastiedon arkiston vanhat potilastiedot ja luku 5 Toimintansa päättäneet yksityiset rekisterit.
- 8.5.2024 on dokumenttiin [Kanta-palvelut kevyet kyselyrajapinnat](#) (versio 2.3) lisätty mahdollisuus käyttää PP54-kyselyä yksityisen terveydenhuollon toimijoiden yhteisliittymistilanteessa.

Hoidon tarpeen arvioinnin merkintä -asiakirja

- Potilastietovaranto tukee jatkossa myös hoidon tarpeen arvioinnin merkintä -asiakirjan käsittelyä.
- Tähän liittyvät määrittelyt on julkaistu 26.6.2024:
 - uusi CDA R2 dokumentti [Hoidon tarpeen arviointi](#) ja siihen liittyvä esimerkkiasiakirja paketissa [Potilastietovarannon esimerkkiasiakirjat ja -sanomat](#).
- Hoidon tarpeen arvioinnin merkintä -asiakirjan tallentaminen on mahdollista vain PPA-palvelupyynnöllä, jolloin tallennuksen yhteydessä asiakirjalle tehdään tarpeelliset tarkastukset. Eli näkymäkoodilla 924 (HTA) ei voi tallentaa asiakirjoja ns. vanhoilla palvelupyynnöillä (esim. PP1).
- Hoidon tarpeen arvioinnin merkintä -asiakirjaan liittyvä [valtionavustushaku](#) hyvinvointialueille ja Helsingin kaupungille on käynnissä 4.10.2024 asti:

Tahdonilmaisujen käsittelyyn testattava muutos

- Seuraaviin tahdonilmaisuihin on tulossa tekninen muutos syksyn aikana:
 - Reseptin kierto
 - Hoitotahto
 - Elinluovutustahto
 - Vanha Potilastiedon arkiston informointiasiakirja (käytössä enää eräillä vanhoilla potilastietojärjestelmäversioilla).
- Käyttöönotto
 - Asiakastestiympäristössä lokakuun puolella välissä
 - Tuotannossa marraskuussa 2024.
- Asiasta tulee tarkempaa tietoa asiakastestiympäristön asennustiedotteissa.
- Toivomme tässä yhteydessä jokaiselta näitä tahdonilmaisuja käsittelevältä potilastietojärjestelmältä testausta asiakastestiympäristössä + tiedotus kanta@kanta.fi mahdollisista ongelmista.

Asiaa Kelan todistuksista ja lausunnoista

- Käyttöönottoaikataulumuutoksia
- Uusi BC-lausunto
- Tietoa potilaille sähköisten todistusten välittämisestä Kelaan

Kelan todistusten muutoksia 1/2

- Lääkärintodistus A (SV 6)
 - Koodistopalvelussa on 29.8. julkaistu Lääkärintodistuksen A (SV6) päivitys (Koodistopalvelutiedote 56/2024 (2.9.2024))
 - Korjaukset: Codeid 2 CDAtasoon, Codeid 94 kieliversioihin Long_name ja Långt_Namn, Codeid 102 sekä 103 Tietotyypin tunniste ja Tietotyyppi
 - Validointipalvelussa on julkaistu päivitettyt schematronit 30.8.2024.
 - Tyylitiedosto SV 6 01.23 löytyy Potilastiedon arkiston [Kumppanit](#)-työtilasta, julkaistu 8.7.2024.
 - Uusi versio on omatoimisesti testattava, testitapaukset saa yhteistestaus@kanta.fi.
- Lääkärintodistus A (SV 6) voimassaoloajat, muutos aikataulussa
 - Kelaan voi välittää vanhempaa ja uudempaa lääkärintodistusta A **14.12.2024** asti
 - Kela/Lomake - Lääkärintodistus A 20120601 (vanhempi 1.2.246.537.6.12.2002.141.20120601)
 - Kela/Lomake - Lääkärintodistus A SV6 01.23 (uudempi 1.2.246.537.6.12.2002.141.202301)
 - 14.12.2024 jälkeen välitys on mahdollista vain uudemmalle oletusversiolle
Lääkärintodistus A SV6 01.23

Kelan todistusten muutoksia 2/2

- Todistus matkakorvausta varten (SV67) voimassaoloajat, muutos aikataulussa:
 - Kelaan voi välittää vanhempaa ja uudempaa matkatodistusta **14.12.2024** asti
 - Kela/Lomake - Todistus matkakorvausta varten SV 67 01.14 (vanhempi 1.2.246.537.6.12.2002.148.**2014**0101)
 - Kela/Lomake - Todistus matkakorvausta varten SV 67 03.23 (uudempi 1.2.246.537.6.12.2002.148.**2023**0318)
 - 14.12.2024 jälkeen välitys on mahdollista vain uudemmalle versiolle
Todistus matkakorvausta varten SV 67 03.23

Tulossa uusi BC-lausunto

- BC-lausunto
 - Yhdistetty sähköinen B- ja C-lausunto.
 - Työtä ohjaa lain aikataulu, jonka mukaan C-lausunto on oltava tallennettavissa Potilastietovarantoon 1.10.2026 alkaen.
 - Koodistomäärittely on työn alla.
 - Mahdollisuus päästä katselmoimaan ja kommentoimaan koodistomäärittelyä syksyn 2024 aikana. Halutessaan mukaan voi ilmoittautua Kaisa Timoselle tiedonvalitys@kela.fi.
 - Alustavan aikataulun mukaan koodistomäärittely julkaistaan THL Koodistopalvelimella alkuvuodesta 2025. Aikataulusta ei ole sovittu Koodistopalvelun kanssa vielä tarkemmin.
 - Alustavan aikataulun mukaan kansallinen tyylitiedosto on saatavilla Potilastietovarannon [Kumppanit](#)-työtilasta tammikuun 2025 aikana.
 - Ennen käyttöönottoja tulee tehtäväksi yhteistestaus sekä käyttöönottokoe.

Muistutus

- Muistutus potilaille sähköisen todistuksen välityksen mahdollisuudesta
 - Sähköisen todistuksen tai lausunnon voi välittää suoraan potilastietojärjestelmästä napin painalluksella Kelaan potilaan etuuskäsittelyä varten potilaan luvalla, jos toiminto on toteutettu ja otettu käyttöön potilastietojärjestelmässä.
 - Potilas ei välttämättä osaa pyytää välitystä, jos ei tiedä mahdollisuudesta.
 - Sähköisesti Kelaan välitetty todistus on saman tien Kelan työjonossa ja potilaan asian käsittely nopeutuu sähköpostiin ja maapostiin verrattuna vähintään ainakin kolme vuorokautta.
 - Tietyissä B-lausunnon lääkekorvaustilanteissa todistus etenee Kelan käsittelyssä automaattisesti kiireellisen jonon kärkeen, kun todistus on sähköisesti välitetty Kelaan.
 - Potilas näkee kopion Kelaan sähköisesti välitetystä todistuksesta Kelan asiointipalvelussa eli OmaKelassa.
 - Työnantajan ei tarvitse enää erikseen toimittaa A-todistusta Kelaan, kun se on sähköisesti välitetty. Todistuksen tulosteella lukee tieto, että todistus on jo välitetty Kelaan.

Potilastietovarannon kehityksen kuulumisia

Terveysthuollon ajanvaraus

- Asiakkaalle ilmoitettavat terveysthuollon ajanvaraukset tallennettava potilastietovarantoon 1.10.2026 mennessä
- Toiminnalliset määrittelyt olivat kommentoilla keuhällä 2024 ja ne julkaistaan syksyn 2024 aikana
- Tekninen toteutus FHIR-standardilla
- Terveysthuollon ajanvaraus AT-ympäristössä 2024 loppuun mennessä
- Laita jo valmiiksi kalenteriin:
 - Teknisten määrittelyiden (FHIR-määrittelyt) esittely tulossa 1.10.2024 klo 13:30-15:00. Kommenttikierros alkaa esittelyn jälkeen. Tapahtuma löytyy Kanta.fi tapahtumakalenterista.

Asiakastietolain mukaan tallentaminen Kantaan tulee aloittaa viimeistään

- Laboratorioseulontatulosten osalta
1.10.2026
- Seulontatutkimuksien kuvien osalta
1.10.2029
- Asiakastietolaki (703/2023, 102 §)

Seulontatutkimusten tallennus Kantaan

- Seulontatutkimukset voidaan tallentaa Kantaan palvelunjärjestäjän päätöksen mukaisesti usealla eri tavalla:
 1. Seulonta hyvinvointialueen /Helsingin kaupungin omana työnä (palvelunjärjestäjä tallentaa tiedot omat rekisteriinsä) tai
 - Palvelunjärjestäjän potilastietojärjestelmä hoitaa tallennukset (palveluntuottaja toimittaa tiedot palvelunjärjestäjälle, joka tallentaa tiedot).
 2. Palveluntuottaja tallentaa tiedot järjestäjän rekisteriin käyttäen Potilastietovarannon ostopalveluratkaisua
 - Potilaskohtainen ostopalvelun valtuutus tai
 - Rekisteritason ostopalvelun valtuutus
- Tarve hyvinvointialueiden yhteiselle työkalulle seulontaan tarvittavien potilaskohtaisten ostopalvelun valtuutusten muodostamiseen?

Seulontatutkimusten hyödyntäminen Kannassa

- Seulonta-aineistojen haut toimivat kuten muutkin Potilastietovarannon ja Kuva-aineiston tietovarannon aineistojen haut:
- Hyvinvointialue tai Helsingin kaupunki voi palvelunjärjestäjänä hakea omasta rekisteristään seulontaan liittyvän aineiston.
- Seulonnan palveluntuottaja voi hakea palvelun järjestävän hyvinvointialueen rekisteristä aiempien seulontojen tulokset (esim. vertailukuvat).
- Muiden hyvinvointialueiden rekistereissä oleva aineisto (esim. vertailukuvat) voidaan hakea luovutushakuna, jolloin siihen vaikuttavat normaalit luovutustenhallinnan säännöt.
- OmaKannasta kansalainen näkee seulontatutkimusten tulokset (ei kuvia).

Infotilaisuus seulonnoista

- 1.11.2024 Kela järjestää infotilaisuuden seulontatutkimusten tallentamisesta
- Teams-kutsu ja tilaisuuden sisältö löytyvät kanta.fi:n -tapahtumakalenterista:

[Infotilaisuus seulontatutkimusten tallentamisesta Kantaan - Sote-ammattilaiset - Kanta.fi](#)

Kanta

Kiitos!

Kela, Kanta-palvelut

kanta.fi

   @kantapalvelut